

Zdravíme a vítáme paní
S. SKOKAN
Connecticut

30 centů

TELEFONY:
749-1891
749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

ČTVRTEK, 12. BŘEZNA 1987 - No. 182

THURSDAY, MARCH 12, 1987

Rozejdou se francouzští komunisté s Moskvou?

RFE

Georges Marchais

Francouzští politikové posuzují skepticky dosavadní propouštění kritiků režimů a jiných lidí, vězněných pro své názory, ze sovětských věznic a táborů nucených prací. Někteří to považují za pouhou taktiku, jejímž cílem je zlepšit pověst sovětského systému v zahraničí, jiní nabádají alespoň k opatrnému vyčkávání s konečným úsudkem, až co se z toho všeho vyvine. Jen jeden francouzský politik se vyjádřil o sovětských reformách s bezvýhradným nadšením, kterým je generální tajemník francouzské komunistické strany George Marchais. V interview pro moskevskou Pravdu se o vývoji v Sovětském svazu vyjádřil obdivně - což by nás vzhledem k dosavadním dějinám francouzské komunistické strany ani nemělo překvapovat. Pozoruhodné je to však proto, že generální tajemník francouzské komunistické strany sice chválí Gorbačova a jeho reformy, ale ve vlastní straně nechce o reformách ani slyšet. Tím méně o kritice z vlastních řad. Ta se totiž množí, zejména od té doby, co se komunisté rozešli se socialisty, s nimiž byli ve vládní koalici, což zaznamenává značné ztráty ve volbách. Připomeňme, že oproti více než osmdvaceti procentům z roku 1946 získali komunisté v loňských volbách jen necelých deset procent hlasů. Zkostnatělost vedení strany, jeho věrné setrávání po boku "velkého sovětského bratra", i navzdory krvavému potlačení maďarského lidového povstání a rozdrčení "pražského jara" mají následky.

Pokrač. na str. 3

Tvrď život v Rumunsku

Život v dnešnom Rumunsku je veľmi tvrdý. Potraviny sú na prídela a je ich málo, benzín tiež, súkromné autá sú zakázané - aby sa šetrila elektrická energia, mestá sú v tme. Chodci sa večer domov potkávajú na zamrznutom snehu. I Bukurešť je takmer celá v tme. Nikde nijaké neonové svetlo, nijaká reklama.

Ani "Melody bar", nočný lokál, nemá nijakú reklamu a pritom je únikom z tmavej každodennej rumunskej reality. Je v malej bočnej uličke, vedľa oňom najmä diplomati, západní podnikatelia a študenti. Bez reklamy, bez nápisu - treba vedieť, na ktoré dvere zaklepať - z druhej strany potom vrátnik návštevníka preverí a až potom pustí dnu.

Melody bar otvára o 6-tej večer, o pol ôsmej sa začína program. Pár ledva oblečených

dievčat tancuje na javisku kan-kán, niektorí z popredných rumunských televíznych hviezd spievajú po anglicky západné pop šlágre. Program sa o 9-tej končí, vtedy by mali všetci návštevníci odísť, podnik sa zatvára.

Režim je veľmi citlivý na "západnú propagandu", ktorá vraj stavia Rumunsko do zlého svetla, preto je styk domácich so západnými návštevníkmi zakázaný.

Ani v Melody bare nemôžu cudzinci nadviazať kontakt s tými domácimi, ktorí sa tam dostanú. Jeden z pravidelných zahraničných návštevníkov povedal, že Rumuni sú šťastní, keď sa do Melody baru môžu dostať. Málokto si to smie, alebo finančne môže dovoliť. Vstupné a útrata v podniku sú pre normál-

Pokrač. na str. 2

Condor - nová zbraň v boji proti terorizmu

Novou zbraň proti terorizmu vyvinula britská firma BRITISH AEROSPACE. Jmenuje se CONDOR, což je zkratka slov CONTRABAND DETECTOR a pracuje na principu masové spektrometrie, takže může vystopovat výbušniny nebo omamné drogy i tehdy, když jsou dobře ukryté. Ke kontrole totiž stačí pouze zkouška vzduchu z kufru nebo z celého dopravního containeru, při čemž zavazadlo ani nemusí být otevřeno. CONDOR pozná třaskaviny a jiné chemické látky podle jejich charakteristického zápachu - mů-

že například vypátrat i rafinovaně ukrytou láhev whisky. I když je pašované zboží zabaleno v trojitě fólii z umělé hmoty, CONDORu neunikne.

Masová či hromadná spektrometrie je už delší dobu vyzkoušeným a osvědčeným postupem, kterého se však zatím používalo pouze v laboratořích. Nové zařízení CONDOR umožňuje tuto metodu použít všude a bez předchozího odborného školení. Jako první chce nového systému kontroly použít letecká společnost BRI-

Pokrač. na str. 3

Opuštěné novorozence pojmenováno 'Patrick'. - Zdravotní sestra Jeanine Blasen v nemocnici Du Page ve Winfieldu drží "Patricku Doe". Opuštěné novorozence bylo nalezeno v sobotu v Glen Ellyn.

Vesmírná továrna pro rok 1990

První americká vesmírná továrna bude velká jako nákladní železniční vůz, bude mít tvar velké roury s obsahem 75ti kubických metrů a s její dopravou do vesmíru pomocí raketoplánu se počítá v roce 1990. Se stavbou se započne už v nejbližší době a americké firmy SPACE INDUSTRIES a WESTINGHOUSE ELECTRIC předpokládají, že to

bude stát asi jednu miliardu dolarů. O energetické zásobování vesmírné továrny na oběžné dráze se budou starat sluneční kolektory. A její první výrobní programy naplní metalurgický a farmaceutický průmysl novým způsobem legování kovů a výrobou obzvláště čistých léčiv, které nelze vyrobit na zeměkouli.

RFE

zprávy

ZE SVĚTA

MANILA - Filipíny

Bývalí spolupracovníci i nepřátelé vyhoštěného presidenta Ferdinanda Marcosse se spojili a vytvořili organizaci zvanou Grand Alliance for Democracy. Mluvčí hnutí řekl, že je zapomínáno na dřívější rozpory, které byly pro dobro země a přežití demokracie na Filipínách. Tato organizace vyšle do chystaných parlamentních voleb v květnu své kandidáty, kterým je též také velice známý ministr obrany presidentky Corazon Aquinové Juan Ponce Enrile, který podporoval vojenskou revoluci proti Marcosovi. Vedoucím organizace je Vicente Puyat a mezi členy jsou členové 20 let trvající Marcosovy vlády i prominentní politici, kteří vždy byli proti němu.

MOSKVA - Sovětský svaz

Na svobodu byl propuštěn další židovský aktivista Zachar Zunshine, který řekl, že mu bylo naznačeno, že jeho žádost o vyemigrování jeho i jeho manželky Tat'any bude sovětskými autoritami asi schválena. Na jeho propuštění

mají zásluhu židé z chicagské organizace pro lidská práva i starosta Harold Washington. Zunshine byl zatčen v prosinci 1983 za protestování před moskevským Bolšoj divadlem a odsouzen na 15 dní vězení, ale propuštěn nebyl, načež v březnu 1984 byl odsouzen na tři roky do pracovního tábora na Sibiři za protisovětskou propagandu na základě jeho dopisů sovětským autoritám, v nichž žádal dovolení o emigraci.

MANAGUA - Nikaragua

Sandinistická policie uvěznila tři politické představitele vládní opozice, když během demonstrací u příležitosti Mezinárodního dne žen, nosili plakáty s nápisy kritizujícími sandinistickou vládu a navíc, že vykřikovali slogany proti marxistickému režimu. Demonstrace se zúčastnilo kolem 500 lidí. Příslušník sandinistických bezpečnostních orgánů ohlásil demonstrantům, že jejich protest je protizákonný a výrazem protirevoluční činnosti. Zatčen byl místopředseda křesťansko-sociální strany Julio Ramon Garcia Vilce, předseda nejvyšší rady strany svobodného podnikání Gilberto Cuadra a předsedkyně konzervativní strany Maria Membreová. Zástupce policejního ředitele Roger Cabecas dále řekl, že za existujícího mimořádného stavu v zemi neexistuje právo na politické demonstrace bez předběžného svolení. Mariam Arguellová vysvětlila novinářům, že nová nikaragujská ústava zajišťuje právo konání politických demonstrací a že znovu vyhlášený mimořádný stav v zemi prezidentem Danielem Ortegou ještě dříve než ústava nabyla platnost je jen výmluvou, aby mohl politickou opozici potlačit.

TOKIO - Japonsko

Státní tajemník George Shultz oznámil japonským představitelům, že Washington se připravuje zmírnit politiku vůči komunistické severní Koreji. Zprávu o tom přinesl deník Yomiuri Shimbun, citující osobu, která Shultze doprovázela při návštěvě asijských národů, že Shultz učinil tuto poznámku v soukromých setkáních s japonským ministerským předsedou Yasuhiroem Nakasone a ministrem zahraničí Tadamim Kuranarim.

JERUSALEM - Izrael

Izraelský předseda vlády Yitzhak Shamir a jeho přední ministři i nadále odmítají úřední prošetření špionážní aféry Američana Jonathana Pollarda, která způsobila nenadálé napětí v americko-izraelských vztazích a dala podnět k vážným otázkám o výkonu vládních rozhodnutí a o vládní odpovědnosti. Úřední prošetření žádalo několik vládních ministrů a předních parlamentních činitelů a též Abba Eban, jako vedoucí parlamentního výboru pro zahraniční záležitosti a bezpečnost. Pollard byl americkým soudem odsouzen k doživotí za špionáž ve prospěch Izraele. Ve vládním prohlášení je uvedeno, že další diskuze o Pollardově případu budou vedeny jen v kruhu vnitřního Shamirova kabinetu, který má deset členů. Izrael se omluvil Spojeným státům, vrátil tisíce zcizených klasifikovaných dokumentů a přislíbil spolupráci s americkým ministerstvem spravedlnosti. Pollardova špionážní aféra zřejmě způsobí vnitřní politický zápas v zemi.

RIO DE JANEIRO - Brazílie

Brazílská armáda se zmocnila hlavních brazilských přístavů v pokusu zlomit již přes týden trvající stávkou 40.000 přístavních dělníků, která velice zhoršuje celonárodní hospodářskou krizi týkající se brazilského zadlužení a znemožňuje přepravu oleje a udržení zásob. Brazilské námořní jednotky vyzbrojené automatickými zbraněmi obsadily 11 přístavů podél 4.600 mil dlouhého pobřeží Atlantického oceánu poté, co Nejvyšší pracovní tribunál prohlásil stávkou za ilegální. Prozatím nedošlo k žádným násilným výtržnostem, ale dělníci trvají na zvýšení platů až o 300 procent. Státní olejářská společnost Petrobras uvádí, že stávka může zapříčinit vážný nedostatek pohonných látek během několika dní. Podél brazilského pobřeží kotví nečinně asi 160 lodí a dalších 25 lodí v cizích přístavech.

SPOJENÉ STÁTY - Washington

Náměstek ministra obrany Richard Perle, známý svým tvrdým postojem v otázkách kontroly zbrojení, řekl na televizním programu, že co nejdříve oznámí svoji rezignaci. Perle byl náměstkem ministra obrany pro politiku mezinárodní bezpečnosti a po celou dobu Reaganovy vládní správy byl vlivným činitelem v dosavadních jednáních o kontrole zbrojení. Důrazně odporoval téměř každé dohodě se Sovětským svazem a tvrdě se postavil proti snahám kongresu uvalit moratorium na protisatelitní zbraně. Měl také časté nedorozumění se svým protějškem ze státního departementu Richardem Burtem, pokud se týče zmírnění amerického stanoviska o kontrole zbrojení.

* * *

V tisku se objevily zprávy, že bývalý poradce v otázkách národní bezpečnosti presidenta Reagana John Poindexter je připraven sdělit senátním vyšetřovatelům, že dvakrát řekl presidentu Reaganovi, že prodej zbraní Iránu vytváří fondy pro protikomunistické bojovníky Contras. Zprávu přinesly noviny The Washington Post, ale za nepravdivou ji prohlásil bývalý americký velvyslanec u NATO David Abshire.

* * *

Demokratičtí i republikánští představitelé v senátu prohlásili, že je na čase, aby byla poskytnuta určitá forma imunity, t.j. ochrana před trestním stíháním - Poindexterovi a podplukovníku Oliveru Northovi a dalším, když budou svědčit před senátním výborem o případu prodeje zbraní Iránu.

PALO ALTO - California

Státní tajemník George Shultz ohlásil, že jeho cesta do Moskvy plánovaná na příští měsíc se bude dotýkat všech aspektů vzájemných vztahů mezi oběma velmocemi. Uvedl, že dalším předmětem rozhovorů by mohla být otázka lidských práv a odvolání sovětských armád z Afgánistánu, ale že hlavním bodem jednání se sovětským ministrem zahraničí Eduardem Ševardnadzem bude odstranění nukleárních raket středního doletu z Evropy.

Tvrdý život ...

neho smrtelníka nedostupné.

Pretože je na domácom trhu nedostatok i tých druhov základných potravín, ktoré su na lístky, prekvitá čierny trh. Najžiadanejšou "valutou" sú ešte západné cigarety a "neska". Škatulka cigaret sa kupuje prerátane za 10 dolárov, kilo "nesky" za 100. I keď je dolár na oficiálnom trhu 11 lei, na čiernom stojí 7-násobne viac.

Dobré jedlo možno dostať len v niektorých reštauráciách pre zahraničných hostí, a tam je i teplo, inak sú byty i úrady len veľmi slabo vykurované. Rumunsko, aby splatilo zahraničné dlhy, vyváža všetko, vrátane potravín a domáci občania priťahuju opasky.

Takto aspoň videl súčasnú situáciu v Rumunsku dopisovateľ tlačovej agentúry Reuter. RFE

Czechoslovak Daily Herald
Established 1891 **The Denní Hlasatel**

6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
Tel.: 312-749-1891 and 749-1898
Second class postage paid at Berwyn, Ill.
Published Tuesdays, Wednesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):

DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAYS ONLY (nedělní pouze)	KANADA: in U.S. dollars
3 months 20.00 dolarů	10.00	3 months 25.00 12.00
6 months 38.00 dolarů	19.00	6 months 45.00 22.00
12 months 72.00 dolarů	35.00	12 months 85.00 40.00

For changes of address add 1 dollar. Nepodepsané příspěvky neuvěřujeme. Denní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemůže v žádném případě zavazovat k zveřejnění článků ztožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslane články. Zaslane rukopisy se nevracejí.

OVERSEAS:
in U.S. dollars
3 months 28.00 | 15.00
6 months 50.00 | 25.00
12 months 100.00 | 50.00

Western National Bank

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
Telephone 656-2000

Banking Hours

Day	Banking Hours	Drive-In and Walk-Up
Monday	9 a.m. to 3 p.m.	8 a.m. to 5 p.m.
Tuesday	9 a.m. to 3 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Wednesday	Closed	8 a.m. to 3 p.m.
Thursday	9 a.m. to 3 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Friday	9 a.m. to 6 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Saturday	9 a.m. to 12 noon	8 a.m. to 3 p.m.

Ze života generála Ch. de Gaulla

Tom - ek

Snad málokdo měl život tak komplikovaný i romantický jako Charles de Gaulle. Mnozí z čtenářů Hlasatele jistě znají dobře jeho jméno a i to, co znamenal pro Francii. Když v roce 1948 pisatel těchto řádků byl exulantem v Paříži, tak viděl a slyšel jeho slova, jež byla adresována Francouzům na velkých shromážděních jeho politické strany.

Tyto dny v Austrálii vyšla kniha z pera Sam. Whita, který byl drahá léta korespondentem deníku London Evening Standard - od roku 1958-79. To byla pohnutá doba Francouzské republiky. De Gaulle hned po osvobození Paříže se stal prezidentem, ale byv zhnusen čachry politických partají i politiků, vzdal se své funkce v roce 1946. To byla voda na mlýn politikářů. Pamatuji, že naše česká exilová obec poslala jednomu z ministrů blahopřejný telegram a než dostal telegram, vláda padla. Ale hned den nato už znovu byl zase ministrem a poděkoval za něj.

De Gaulle byl 12 let na svém statku, blízko Paříže, jako politiký výměnkář až do doby, kdy politické strany "promlsaly" veškerý kredit u voličů a tak-když se vedla válka o Alžírsko a nebylo z ní žádného východiska-de Gaulle byl znovu povolán, aby zachránil znovu Francii. Za této éry byla předělána francouzská ústava a tím byly stabilizovány vnitřní

poměry, stabilizována měna, prostě staronové koště pročistilo Augiášův chlév. V té době bylo vydáno víc než 200 zákonů a de Gaulle dal svobodu 14 francouzským koloniím.

Ovšem, Francouzská komunistická strana byla v parlamentě velice bojovná. Vůdce kompartaje nazval de Gaulle fašistou a jiný stoupenec této strany prohlásil o něm, že je řezníkem francouzských občanů. Ale tady "trefil straku do zobáku". Totiž tento název držel Robespierre, komunistička za Velké francouzské revoluce, ze známé "řeznické trojky" a jména zbývajících dvou jsou: Danton a Marat.

Autor knihy říká, že de Gaulle mu vtipně a zároveň hrdě odpověděl: "Myslel jsem, že jsem spíše Jean d'Arc (žena, která padla za Francii) a tady jeden komunistička mi přidělil jiné jméno. Jak se člověk snadno může mýlit."

De Gaulle sdílel podobný osud jako my, důstojníci a poddůstojníci, jež kompartaj degradovala na vojíny. To udělal režim dosazený Hitlerem, v jehož čele byl maršál Petain (který byl mimochodem kmotrem de Gaullova syna Filipa). Ovšem v roce 1944 se karta obrátila a de Gaulle degradoval Petaina a dal ho zajistit ve vězení.

Pevně věřím, že i my, účastníci 2. odboje, si jednou vyrovnáme účty s těmi bolševiky, kteří nám připravili úděl exilu.

Condor ...

TISH AIRWAYS. "CONDOR je pro nás zajímavý proto, že funguje velmi jednoduše," zdůvodnil toto rozhodnutí mluvčí britské letecké společnosti a dodal: "Nemusíme při kontrole vybalovat zboží, čímž ušetříme čas i provozní náklady."

Za hodinu může systém CONDOR zkontrolovat až sto tun dopravovaného nákladu. Pořizovací cena tohoto zařízení - dva milióny liber - není pro společnost BRITISH AIRWAYS z hle-

diska bezpečnosti dopravy nikterak vysoká. CONDOR se dá instalovat na nákladní auto a tím se dostane přímo k jednotlivému letadlu. To znamená, že je možná kontrola bezpečnosti bezprostředně těsně před startem. Na místech nepřístupných pro nákladní auto je možno provádět zkoušky vzduchu malými ručními přístroji, které se pak odnesou k ústřednímu spektrometru. Tímto způsobem se dá kontrolovat bezpečnost v hotelu či letištní hale.

Rozejdou se francouzští ...

Podle jednoho z kritiků Marchaisova kursu, člena ústředního výboru strany Pierra Juquina ztratila francouzská komunistická strana nejen velké procento voličů, ale i značný počet svých členů a zájem dělnické mládeže. Většina francouzského dělnictva se ke komunistické straně obrátila zády, právě tak jako mnoho intelektuálů, které už strana nemůže uchvátit žádnými ideami. To vše řekl Juquin v interview pro západoněmecký týdeník Der Spiegel, v němž se také vyjádřil, že francouzská komunistická strana nedrží krok s vývojem francouzské společnosti a přihlásil se k reformám gorbačovského typu.

Juquin a podobně smýšlející francouzští komunisté však se neomezili jen na slovní kritiku, nýbrž přikročili k činům tím, že dva z nich - Marcel Rigout a Claude Poperen - resignovali na své funkce v ústředním výboru, respektive v politbyru, na protest proti Marchaisovu televiznímu vystoupení, při němž nazval francouzské stranické reformátory či renovátory, jak si sami říkají, "likvidátory strany".

Brzy po bouřlivém zasedání, na němž došlo k resignaci Poperena a Rigouta, sešlo se 35 vysokých stranických funkcionářů z patnácti oblastních organizací k tajné schůzi v Paříži. Na této konferenci bylo ujednáno založení tak zvaného Koordinačního kolektivu komunistických renovátorů, který měl do poloviny února vypracovat manifest, obsahující seznam problémů, o nichž by se mělo ve straně diskutovat, včetně odpovědnosti vedení strany za nynější pokles její popularity a vztahů ke komunistickým stranám Sovětského svazu a jeho spojenců.

To ovšem Marchaise velice popudilo a v interview pro rozhlasovou stanici Radio Monte Carlo zaútočil velmi ostře na zastánce reformy ve straně, které opět označil za "likvidátory" strany. Zvláště o Pierru Juquinovi, který byl pro svou kritiku Marchaisovy zkosnatělé politiky už v roce 1985 zbaven funkce v politbyru, se vyjádřil, že chce pohřbit komunismus ve Francii. Strana si prý však nehodlá všimnout ani Juquinových zmatených výroků, ani textů, připravených pro stranický sjezd někým jiným než vedením strany. Jen ono je povoláno navrhnout resoluce, o nichž pak ostatní mohou svobodně a demokraticky - jak řekl Marchais - diskutovat.

O této svobodě a demokracii lze ovšem na základě dosavadních zkušeností pochybovat. Orgán francouzské komunistické strany L'Humanité zcenzuroval dokonce i samotného generálního tajemníka strany. List ve svém referátu o Marchaisově rozhlasovém interview vynechal jeho tvrzení, že on a jeho přívrženci mají podporu dvaadevadesáti procent členstva strany a jeho zmínku o Rigoutově kritice trvale přátelských vztahů vedení francouzské komunistické strany k Moskvě. Podle Rigouta se měli francouzští komunisté rozejít s Moskvou hned po jejím zásahu v Mad'arsku v roce 1956, anebo nejpozději v roce 1968, po intervenci Varšavského paktu v Československu.

Sjezd francouzské komunistické strany se bude konat až v prosinci. Vzhledem k vnitrostranickým sporům a ke změnám v Sovětském svazu budou pro francouzské komunisty příští měsíce zřejmě perné.

**Co-operative Federal
výpomocný spolek**

Ukládejte vaše úspory v našem českém výpomocném spolku. Jsme poslední československý výpomocný spolek na 26. ulici v české Kalifornii.

Vyplácíme nejvyšší možné úroky na peníze, uložené do pravidelných vkladních knížek a máme certifikáty pro vložení peněz na různé časové lhůty.

V našich úřadovnách vždy obdržíte rychlou a zdvořilou obsluhu. Obchodujte s krajaňskou spořitelnou, kde vaše zájmy jsou vždy naše zájmy.

**CO-OPERATIVE FEDERAL
Savings and Loan Association**

Obchodujte se spořitelnou, kde slouží vašim nejlepšími zájmy.

3821 W. 26th Street
Chicago, IL 60623
Telefon LA 1-3270

6125 S. Cass Avenue
Westmont, IL 60559
Telefon 963-9500

F. LEHNEOVÁ

Proti vůli rodičů

(INGEBORG)

„Vidím s lítostí, paní hraběnko, že mi nechcete rozumět. Kdybych se nechtěla považovati plným právem za Kamilovu nevěstu, bývala byste mě zde nikdy neviděla. A vašeho pana syna nebudete zajisté viniti z nedostatku jemnocitu a úcty vůči svým rodičům.“

Její klidná, rozvázná řeč neminula se s účinkem. Hraběnka musila mimoděk s pravdivostí její poznámky souhlasit.

Pět minut, které byly určeny pro rozmluvu s Yvou, dávno již uplynulo, a dámy ještě hovořily. Mladý, zářivý zjev stál proti hraběnce s klidnou samozřejmostí, a také tak klidně a jasně zářily modré, krásné oči.

„Jestliže se považujete vy za Kamilovu nevěstu, já vás za ni považovati nemohu. Čirá nemožnost — dáma od divadla — a vládkyně na Mont Renardu. Kamil musí nahlédnouti, že to absolutně nejde.“

„Miluje mne, a naše láska je svatá, paní hraběnko! Neupustím od něj, když on neřekne, abych šla! Ve všem se podřídím jeho vůli.“

Hraběnka viděla, že tady s rozkazováním a vyhrožováním nepořídí; proto začala s prosbami. Bylo jí těžko, ale rodinná čest nade všechno — jí se musí přinést obětí!

„A když vás teď prosím, slečno Klaudivová, abyste už nikdy nezkřížila jeho cesty?“

„S tím nebude Kamil srozuměn. Nemůžete rozloučiti dvě srdce, která splynula v jedno. Pomýšlela jsem na to sama, chtěla jsem jej ušetřiti všech konfliktů, které jsem předvíдалa; ale on mé obavy neuznával a zamítal.“

„Potom vám ale zajisté neřekl to nejtěžší?“

Yva se zadívala na hraběnkou, která řekla pomalu a rozvázně: „Totiž to, že spojení s vámi bude ho stát domov; Mont Renard bude proň v tomto případě ztracen.“

Yviny oči rozšířily se úlekem.

„Ano, je tomu tak! Když můj syn uzavře mešallianci, ztratí majorát. Musí opustiti zámek a my s ním; majetek, který je po staletí v naší rodině, případně vedlejší větví rodu. A vy přece ho nebudete chtít vyhnati z domova, předpokládajíc, že ho milujete beze všech zistných zájmů?“

Yva mlčela. Hraběnciných posledních urážlivých slov sotva si všimla, jak měla srdce naplněné bolestí. Z očí vytryskly dvě těžké slzy, kterým se nemohla ubránit. Ani okamžik se již nerozmýšlela. Věděla teď, že jí nezbývá, než aby obětovala svou lásku, třeba se srdcem zlomeným.

„Ne, paní hraběnko, to nechci; za těchto okolností se ho zříkám. Domov, na kterém tak lpí, nesmí pro mě ztratit!“ Yvě selhal bolestí hlas. „Co záleží na mně! Jeho štěstí je mi nade vše. Neřekl mně nikdy, že sňatek se mnou bude mít pro něho takové těžké následky; takovou obět bych nikdy nepřijala.“

Hraběnka ji pozorovala a cosi jako pohnutí se jí přece zmocnilo, když viděla, jak nezištně Yva smýšlí. Ale nebyla zvyklá poslouchati citů. Tak sympatická jí Yva dosud nebyla, ale nebylo možno ji přijmouti do rodiny, a Kamil jednal neodpovědně, když v ní vzbudil naději, které nemohl nikdy splnit.

„Mohu spolehnouti na vaše slova — slečno Klaudivová?“ ptala se spěšně, protože se obávala, aby Yva svého slibu pojednou nelitovala.

„Ano, můžete, paní hraběnko!“ odpověděla dívka s důstojným a hrdým pohledem. Potlačila své rozčilení a našla opět sebe. „To můžete; nezkřížím už nikdy Kamilovi cestu.“

„Chcete mi na to dát své slovo?“

„Když si přejete —? Na podzim odjedu do Londýna. Tak se již nikdy nesejdeme.“

„Mohl by vás tam vyhledat.“

Budu se starati, aby se tak nestalo. Budte ubezpečena, paní hraběnko; jsem skutečně příliš hrdá, nežli abych vnikala do rodiny, ve které ne-

Pokrač. na str. 5

Rozličné způsoby vlády.

Pokrač. z min. čísla

Když pak r. 1775 vypuklo v osadě Massachusetts vzbouření proti nespravedlivé a utlačující vládě krále a všeobecný sjezd osad ve Filadelfii se usnesl začít válku proti utlačování od mateřské země Anglie, byl Washington pro své zásluhy a ctnosti zvolen za vrchního velitele vojsk spolkových.

Přijal tento úřad pouze z lásky ku vlasti a vzdal se všeho služného. Vykonával jej slavně a nezištně a dobyl Spojeným Státům neodvislosti a svobody. Dne 3. ledna 1777 zvítězil nad anglickým generalem Cornwallisem u Princetownu. Dne 19. října 1781 pak donutil 7000 Angličanů v Yorktownu ku vzdání se. A tímto slavným činem rozhodl se dlouhý boj za neodvislost. Moudrost a činnost, jakou po celou dobu války jevil, zasluhuje nejvřelejšího obdivu a uznání.

A když neodvislost byla dobyta, pracoval všemi silami ku založení pravé svobody. Ústava Soustátí byla jeho pomocí sdělena a on byl zvolen prvním presidentem republiky nově založené. Jeho věrná a moudrá správa dodala mladé republice síly a zdatu. Byl sice také pomlouván, záviděno mu, vyčítáno mu, avšak jen od lidí nepočetných a škůdných. On zůstal věren své poctivosti a lásce k vlasti až do smrti.

Po osm roků byl presidentem. Pak odebral se opět na své statky a trávil tiše život svůj, až jej smrt vyvolala z blahodárného žití jeho roku 1799 dne 14. prosince v stáří 67 roků. Popel jeho odpočívá v Mount Vernonu ve Virginii. Celá země ho želela a podnes jej každý občan americký miluje a ctí a jeho jméno jest nesmrtelné. Dítěk nezanechal po sobě žádných, tak že celým právem nazývá jej země svým otcem.

42. Benjamin Franklin.

Mezi nejslavnější a nejzasloužilejší muže americké, které ctí celý svět, počítá se také Benjamin Franklin, který narodil se v Bostonu roku 1706 a zemřel ve Filadelfii roku 1790. Jeho otec byl chudým mydlářem a Benjamin byl nejmladším z jeho sedmnácti dětí. Chudinka, byl chudý velice a neměl ani, zač by si koupil knihu. A přece chtěl něčemu pořádnému se naučiti, přece chtěl něco vědět. Víte, jak si ku knihám pomohl? Zdržel se po dva roky používání masa a za to každý týden uspořil si několik centů, za které kupoval si knihy, které byly tehdy velmi drahé a vzácné. Když mu bylo sedmnácti let, odplul do Filadelfie. Sem přijel s jedním stříbrným dolarem a jedním měděným šilingem v kapse. Jednu čistou košili měl zastrčenou v jedné kapse a v druhé čisté punčochy. Více neměl. Brzy našel práci v tiskárně. Přemluvili jej, aby jel do Anglie, že se bude mít lépe. Uposlechl, ale brzy toho litoval, když byl mezi cizinci a ne-

BENJAMIN FRANKLIN.

vedlo se mu dobře, i navrátil se zpět do Filadelfie. Tu počal vydávati časopis a r. 1732 založil tiskopis pod názvem „Kalendář malého Richarda“, který našel oblibu v Americe i v Evropě a získal mu značné jmění. Na to věnoval se Ben vědě. Jeho vynálezy v oboru elektřiky jsou světoznámé.

Franklin byl horlivým vlastencem, hájil svobodu vlasti a pomohl při sepisování provolání neod-

vislosti, kteréž také podepsal. Když byl zvolen za vyslance ku dvoru francouzskému, půjčil celé své jmění, \$15,000, své zemi, ač nevěděl tehdy, zdali je kdy obdrží zpět. Jeho vliv u dvoru francouzského byl veliký. Byl vážen a ctěn pro svou moudrost, poctivost a příjemnost.

On stal se ochráncem americké záležitosti před starým světem, tak jako byl jím Washington ve světě novém. Když se navrátil, byl zvolen po tři roky správcem Pennsylvanie, a tu celý svůj důchod, \$30.000, věnoval ku šlechtěným a dobročinným účelům. Když zemřel, bylo dvacet tisíc lidí na jeho pohřbu, poslední úctu mu prokazující.

Vypravuje se o něm následující případná událost:

V Paříži byl jednou žádán slovně Američan Franklin od známé osoby, nalezající se v těžké nouzi, o jistou sumu peněz. Ochotně k žádosti té se propůjčiv, odeslal s půjčkou příkladný muž ten lístek následujícího obsahu:

„V dubnu 1784. Posílám Vám deset luidorů; nemíním však darovati tolik peněz, půjčuji Vám je toliko. Až se navrátíte domů, snadno vyděláte sobě tolik, abyste dluhy své zapraviti mohli. Najdete-li člověka poctivého, který by byl v nesnazi podobné, oplat'te mi onu sumu tak, že mu ji půjčíte zase pod výminkou, aby on, bude-li moci, podobným způsobem ji zaplatil, když se mu příležitost nahodí. Doufám, že takto peníze ty půjdou skrze mnohé ruce, než dostanou se člověku nepoctivému, který další jich oběh zastaví. Jest to leť ode mne, kterou působiti chci mnoho dobrého málem peněz: neb nejsa dosti bohatý, bych mnoho vynaložil na dobré skutky hleděti musím, abych málem mnoho působil.“

43. Co máme činiti?

1. Máš-li něco uloženo učiniti, dej si, dítě, od přítele poraditi:
Učiň to!
2. Máš-li něco pověditi ke cti pravdě pravého a potřebného, ano nebo ne:
Pověz to!
3. Máš-li něco milovati dobrého, tobě aneb jiným slušného:
Miluj to!
4. Máš-li něco uděliti někomu, co mu radost činí a jej blažiti:
Jen dej to!
5. Viš-li, jak lze posvítiti komu ve tmě, v neznalosti:
Osvět' ho!
6. Máš-li dluhy jaké splácet, nenech ničím se odvracet:
Zaplat' to!
7. Můžeš-li si radost, blahost v srdci čestně způsobiti:
Způsob to!
8. Bolest má-li potkat tebe vinně aneb bez viny:
Přijmi to!
9. Máš-li hněv neb zášti jaké, Mstivost nůtká k činu té:
Odlož to!
10. Dobře-li ti přítel radí k dobru, ctnosti, blahu vnaďi:
Uslyš to!

44. Abraham Lincoln.

Když byl Abraham Lincoln (čti: *linken*) hochem, nebydlel v krásném zděném paláci v městě, ani v pěkném bílém domku na venkově obklopeném ovocnými stromy, květinami a trávníky zelenými, jako mnohý z těch, co toto čtou. Nebylo tehdy ani pěkných škol s tabulemi a mapami, ani hojnost kněh pěkně vázaných, ani dobrých učitelů. Toho všeho nemohl použití Abraham Lincoln. Neboť narodil se v chudém srubu z chudých rodičů a vydělával si z mládí chléb při potu tváře a mozolech na rukou.

Pokrač. v úterý

V JEDNOM SPOLEČENSTVÍ

Denní SEZNAM SVATÝCH

14

Matylda

14. března

Sv. Matylda
(Královna z X. století)

Existují určitá jména, kterým všechno jen zvětšuje jejich krásu: dějiny, svatost, umění, literatura, jejich zvuk i význam. Jako příklad bychom mohli uvést právě jméno dnešní světice: Matylda.

V dějinách proslavila toto jméno hlavně toskánská hraběnka Matylda z Canossy, která stála věrně po boku papeže Řehoře VII. v době tzv. bojů o investituru. Hrál tehdy hlavní úlohu v politických i občanských dějinách XI. století.

V literatuře opěvoval Matyldu Dante. Snad měl přitom na mysli právě hraběnku z Canossy, kterou přeměnil v symbol aktivního, činnorodého života. Dante se s ní setkal ve své představivosti ve vrcholné části očištění, na břehu řeky Lethe. Všichni čtenáři »Božské komedie« si jistě pamatují, jak básník tuto ženu nadšeně popsal.

V dějinách svatosti nosilo toto jméno několik velikých žen, které vynikaly ctností a svým důležitým společenským postavením. Z historické stránky je mezi nejslavnějšími dnešní sv. Matylda, známá jako Matylda Saská. Byla manželkou německého krále Jindřicha a matkou Oty, který se pak stal prvním císařem tohoto jména.

Nesmíme však věřit, že Sv. Matylda, protože byla královnou, měla snad ulehčenou cestu k duchovní dokonalosti a větší smysl pro chápání a konání dobra, který (někdy) doprovází mocné tohoto světa, že snad měla v tomto ohledu nějaké výsady.

Naopak, stala se skutečnou mučednicí právě proto, že byla královna. Její synové se mezi sebou neustále svářili pro dynastické soupeření a jeden druhému záviděl větší moc. Tím ovšem své matce jen otravovali život.

Matylda byla velkodušná v lásce a neúnavná v konání dobra. Pro své poddané byla andělem, pokud měla po svém boku manžela, který ji miloval a povzbuzoval. Když ale Jindřich zemřel, jeho dva synové začali mezi sebou bojovat o nástupnictví a Matyldin život se stal očistcem, neboť synové se nejen nebratrsky hádali, ale otevřeně obviňovali matku, že promrhala rodové jmění a královské příjmy z daní svou přehnaně štedrou dobročinností.

Aby ji ponižili, zbavili ji veškerého bohatství, odebrali jí i statky, které dostala věnem, a zabavili dokonce i dávky, které jí patřily jako královně. Štedrá královna tím klesla nakonec na úroveň nejhudšího ubožáka, kterého dříve sama podporovala. Ale nikdy nřekla ani slovo proti takové nespravedlnosti a nevymáhala svá práva.

Je jisté, že plakala, ne však nad svým osudem, nýbrž nad syny, které zaslepilo sobectví. Také se modlila, ale ne za to, aby jí Bůh vrátil dřívější postavení, nýbrž opět za své syny, aby se polepšili. Její slzy a modlitby nakonec skutečně dosáhly vytouženého účinku.

Synové začali litovat své tvrdosti, poprosili matku za odpuštění, uznali všechna její práva a vrátili jí všechny statky. Matylda mohla pak znovu neúnavně pokračovat ve své pomoci všem potřebným, nemocným a zarmouceným až do své smrti. Zemřela roku 968 v klášteře Quedlinburgu, který sama založila.

15. března

Sv. Klement Maria Hofbauer-Dvořák
(Vyznavač z XIX. století)

Klement Maria Hofbauer je světec, na kterého se dnes u nás stále více zapomíná. Možná proto, že nám zní cize jeho jméno, možná i proto, že většinu života skutečně strávil v cizině. Rozhodně si to však nezaslouží, protože málo svatých je pro naše současné poměry tak aktuálních jako právě on. Pokud jde o jeho jméno, málokdo se již pamatuje, že původně se jmenoval Dvořák a co se týče jeho života v cizině, neuvědomujeme si již, že Vídeň, kde prožil svých posledních dvanáct let, byla v minulém století středem habsburské monarchie, ke které jsme patřili i my, takže vše, co probojoval ve Vídni, se nutně odráželo i v našich zemích a mělo vliv na viru u nás.

Sv. Klement Maria Hofbauer se narodil v Tasovcích u Znojma v roce 1751. Původně se vyučil pekařem, ale toužil více po duchovním chlebě, než po vezdejším, tělesném. Měl k tomu také oprávněné důvody, poněvadž doba, v níž žil, nebyla pro viru příznivá. Již za císařovny Marie Terezie se v Rakousku začaly šířit osvicenské, viru odmítající ideály a později, za Josefa II., byly též ve všech směrech prakticky uplatňovány v duchu tehdejšího módního tzv. osvicenského absolutismu, který diktoval všechny reformy shora a bez ohledu na souhlas či odpor poddaných a na jejich náboženské citění.

Je přirozené, že u věřících lidí musel takový stav věci vyvolat nechuť, neklid a touhu po něčem lepším a vyšším. Z toho pak vyplynulo úsilí uniknout z všednosti, prostřednosti a pedanterie tehdejšího měšťáckého způsobu života, který rozhodně nemohl uspokojit hlouběji myslícího ducha. Protipólem dobových osvicenských snah, které chtěly na místo Boha postavit stát a absolutní monarchii, byl ovšem Řím a tam také mladý Hofbauer vykonal celkem sedm poutí. Při poslední z nich, roku 1785 a ve věku 34 let, vstoupil do tehdy nové a vzkvétající řeholní kongregace redemptoristů.

V ní se splnil i jeho životní ideál, když přijal kněžské svěcení a mohl žít zcela podle svého přesvědčení. Nebyl to ovšem lehký a pohodlný život, neboť nikdy není snadné jít proti proudu a módě. Ale pro toho, kdo bojuje ve jménu Božím a šíří jeho evangelium, není žádná překážka nepřekonatelná a nemůže ho odradit žádný neúspěch a odpor.

Klement Maria! Kdo pohlíží na jeho vlídnou tvář, kdo čte o jeho účinné lásce k bližním, která šla daleko za to, co se od kněze obvykle očekává, kdo jej zná jako oblíbeného kazatele, zpovědníka a duchovního vůdce duší, jistě netuší, že tento milý světec měl největšího nepřítele v sobě, že jeho hrdinské ctnosti jsou jen důsledkem dramatického vítězství nad sebou. Kdyby byl bral vnu knuti Boží na lehkou váhu, kdyby nebyl žil životem milosti, jeho životopis by zněl asi takto:

Byl to povahově člověk nespolečenský, suchý, chladně uvažující, který neměl sklon k dobrotě, ale k přesnosti. Když jednou úvahou dospěl k závěru, že má objektivně pravdu, pak rád poroučel a také se staral o to, aby jeho příkazy byly dopodrobna splněny. Nerad slyšel důvody, které by ho nějak mohly přimět k změně rozhodnutí. Byl tak systematický, že by mu byli nejlépe vyhovovali lidé se smyslem pro mechanický pořádek - stroje. Proto jej nic nevzrušovalo a jeho objektivní uvažování vyúsťovalo v ledový chlad vůči bližním a k otevřenému nepřátelství vůči těm, kteří mu chtěli odporovat. Měl sklon k pomstychtivosti zvláště vůči tomu, kdo si nevážil jeho schopností anebo se jej snažil odstranit, rád se pásl na pokoření těch, které zahrnul výsměchem a ironií. Na druhé straně zase jeho snaha po objektivitě mu mohla velmi pomáhat při odhalování tajemství lidských srdcí, ale opět jej nevybizela, aby je povzbudil a potěšil.

Kdo by v těchto rysech poznával svatého Klementa Maria? Ale tak nějak by se byl býval jeho život vyvíjel, kdyby místo pevnou vůli zesílenou milostí Boží by se byl nechal ovládat svými přirozenými sklony, vášněmi a náklonnostmi. Když však obrátil všechny své energie ke konání dobra, když místo svého prospěchu usiloval o slávu Boží a spásu svých bližních, stal se světcem.

Prvním Hofbauerovým působištem bylo Polsko, tehdy již rozdělené. Představení ho tam poslali spolu s jeho krajanem Hüblem, aby založil první klášter redemptoristů severně od Alp. Hofbauer přišel do Varšavy v roce 1787 a již v následujícím roce byl jmenován řádovým generálním vikářem v severních zemích. V polském hlavním městě založil latinskou školu, sirotčinec, pečoval o další vzdělání svých spolubratří, ale především místní mládeže, takže si plným právem vysloužil titul »apoštola Varšavy«. Jeho plány byly však dalekosáhlejší. Hofbauer skutečně považoval za pole své misijní činnosti všechny země na sever od Alp, kde se mluvilo německy. Založil různé instituce i ve Švýcarsku a v jižním Německu, třebaže téměř všude narážel na odpor vládní a státní moci.

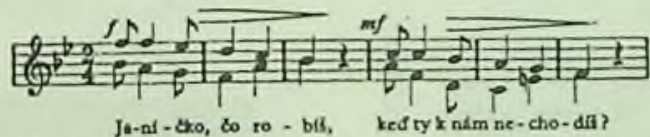
Jeho působení v Polsku učinil konec v roce 1808 Napoleon, který v tehdejší varšavském velkoknížectví zrušil všechna řeholní společenství. Apoštol Varšavy musel odejít. Přesídlil do Vídně a zůstal tam až do smrti. Jako kazatel, duchovní ráce a zpovědník si získal značný vliv na vídeňský lid i na tamní vzdělané kruhy. Proto byl také považován za »krajně nebezpečného člověka« a postaven pod policejní dohled. Je nutno poznamenat, že kongregace redemptoristů nebyla v oné době na rakouském území ještě úředně povolena. Právě na to však Hofbauer zaměřil své hlavní úsilí. Věděl dobře, že k dosažení takového cíle nestačí kostel, zpovědnice a kazatelna. Začal tedy s úspěchem pracovat i ve vyšších kruzích a brzy si v nich získal vlivné ochránce. Je přirozené, že si na sebe poštval i nepřátele, takže mu jeden čas hrozilo vypovězení.

Hofbauer je považován za jednoho z předních průkopníků opravdové katolické reformy v rakouské monarchii. Většina autorů uvádí a zdůrazňuje i mnoho jiných jeho zásluh. Píši o něm jako o vítězném odpůrci upadajícího osvícenství, jansenismu a josefinismu, který měl v Rakousku obzvláště tvrdý život. Ve Vídni byl Hofbauer skutečně známou osobností a není tedy divu, že v roce 1814 byl prohlášen za městského patrona. Za svého života byl radcem papežského nuncia, měl vliv na projednávání náboženských otázek během Vídeňského kongresu.

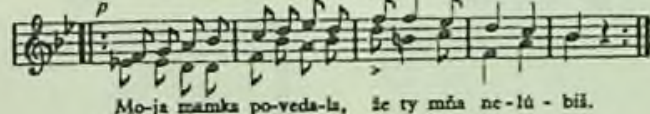
Hofbauerova modernost a aktuálnost pro dnešní dobu spočívá i v nových metodách katecheze, které ve Vídni s úspěchem zaváděl. Zmíníme se jen o některých nejvýznamnějších. Zahájil např. domácí návštěvy u jednotlivých věřících, založil knihovnu, kde si mohli zájemci půjčovat náboženskou literaturu, zorganizoval intenzivnější péči o nemocné a trpící, pořádal v městských salónech večery s debatami o duchovních problémech a slál u kolébky literárně a nábožensky hodnotného časopisu »Ölzlweig«. Jeho působením došlo též k obrácení na katolickou viru u některých známých představitelů veřejného života.

Klement Maria Hofbauer zemřel 15. března 1820. Na tento den připadá i jeho svátek. Krátce před smrtí bylo korunováno úspěchem i jeho celoživotní úsilí. Byla povolena kongregace redemptoristů v Rakousku, třebaže příslušný dekret byl podepsán císařem Františkem I. teprve v dubnu téhož roku, když byl už Hofbauer mrtev. Bez jeho přičinění by obnova katolického ducha v rakouských zemích jistě trvala mnohem déle.

JANÍČKO, ČO ROBÍŠ?

Ja-ní - čko, čo ro - bíš, keď ty k nám ne - cho - díš?

Janíčko, čo robíš,
keď ty k nám nechodíš?
[: Moja mamka povedala, :]
že ty máš neľúbiš.

Keď bych tá neľúbil,
k vám bysom nechodil,
[: svoje čyry vrané konč :]
hladom bych nemoril.

Moja Hanka milá,
to je Princípia,
[: od ktorej ma neodlúdi :]
celá má rodina.

Môj otec hovorí,
že mi nedovoli,
[: že mi kúpi Princípia, * :]
že dá ma do školy.

A já mu hovorím,
že mu neprivilím,
[: že ja jeho Princípia :]
do vody zahodím.

* Princípium = latinská cvičebnice, — otec chce mít z Janíčka kněze.

DENNÍ HLASATEL 5

12. března 1987

jsem vítána. Nerada bych byla někde trpěna. Když sami pro mne nepřijdete, paní hraběnko, můžete být předem mnou úplně jista. A teď mi dovozte, aby se vzdálila. Mám již čas. Děkuji vám za vaše pohostinství.“

Hraběnka kývla odměřeně hlavou. Po Yvině odchodu zůstala zde ještě sedět v myšlenkách. V dívčíně chování bylo něco tak vynikajícího, že tím byla dotčena do hloubi duše, a znovu vznikla v ní myšlenka na podobnost, která ji jednou znepokojila. Skoro se polekala, když k ní Valerie opatrně vešla.

„Kde zůstáváš, milá tetičko? — Již dlouho na tebe čekám! Snad ses nemusila moc rozčilovat,“ ptala se úlisně.

„Pravda, nemýlila jsem se! To děvče, které vyhlíželo tak nevinně, je rafinované stvoření s pořádnou dávkou drzosti. Prosím, teď mi vypravuj, jak se chtěla ospravedlnit? — Viděla jsem, jak šla do pokoje; byla velmi bledá.“

„Jsem skutečně úplně vyčerpána, milá Valerie. Prosím, nech mne teď uklidnit, řeknu ti vše později.“

Po Yvině odjezdu dala se hraběnka omluviti náhlou, prudkou churavostí. Brzy potom odeslala Kamilovi telegram.

„Přijed ihned; velmi nutné!“

Tvá matka.“

XIV.

„Telegram pro pana barona.“

Kamil zaplatil poslu a otevřel rychle depeši.

„Zdá se mně, že se na Mont Renardu nepřišlo nic dobrého.“

Pak začal zuby do rtů.

„Myslil jsem to hned — Valerie jistě Yvu nakonec poznala a mé drahé děvčátko musilo vychutnat všechny slasti matčina hněvu.“

Kamil mrštil papír zlostně o zem. „Proklatě! A já jsem byl tak krátkozraký, tak jist svým vítězstvím. Je tedy všechno za tu chvíli prozrazeno?“

Neměl doma ani minutu klidu a jel k baronce.

„Nejmilejší paní, zde čtete! Nemluví telegram dost zřetelně? — Kdybych byl ještě zůstal!“

„Především čekejte na Yvin příjezd, abyste se neminuli. Možná, že zatím nevědí nic určitého a pouze dohadují se“ pokusila se ho paní baronka uklidnit. Na každý způsob musíte promluvit s Yvou dříve, než odjedete domů. Přijďte hned od nádraží ke mně a můžete u mne večeřet.“

Kamil pohlížel každou chvíli na hodinky, aby se neomeškal, a vyšel odtud mnohem dříve, než bylo třeba.

Byl velmi zklamán a zneklidněn, když vlak už sice přijel, ale jeho drahou Yvu nepřivezl. Také paní baronka se podivila, že se vrací sám. S vynaložením vši své výmluvnosti snažila se ho uklidnit.

„Přihodilo se něco těžkého, jsem si tím jist. Snad Yva náhle onemocněla.“

„Netrapte se takovými neužitečnými myšlenkami, Mílo! To je vyloučeno úplně! To by poslala matka docela jiný telegram! Yva zmeškala asi vlak a přijede příštím.“

P pokrač. v úterý

Český národní hřbitov v Chicagu

Již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí.

Pohřbívání do země, zehem a do krypt MASARYKOVA MAUZOLEA s křídly Dr. Ed. Beneše a Gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s državou.

Tel.: 788-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60630

Poslouchejte náš rádlový program každou neděli v 9 hodin ráno na WKDC 1530.

MAJETKY NA PRODEJ

KUPTE ANEBŮ PRODEJTE VÁS
DUM NAŠI SLUŽBOU, 41 LET
NA STEJNÉM MÍSTĚ!

LILLIAN M. BAAR

BAAR & BAAR REALTORS

6335 W. CERMAK RD
Berwyn, Illinois
YOUR LUCKY NUMBER
788-4665

RESTAURACE

PRODÁM 2 pěkné restaurace. Jedna 30 minut jižně od Chicaga, druhá 30 minut západně od Chicaga. 200 míst k sezení, nově zařízené, banket room, bar, cocktail lounge, indiv. parkoviště. Volejte od pondělí do pátku od 11 do 2 hod. Eva 968-3924.

HELP WANTED

BOHEMIAN GARDEN

Nový restaurant hledá všechny síly. Tel. 960-0078. Downers Grove, 950 West 75th Street, Downers Grove, IL 60515.

GOVERNMENT HOMES
from \$1.00 (U Repair). Foreclosures, Repos, and Tax Delinquent Propertys. NOW selling in your area. Call (refundable) 1-518-459-3734, Ext. H-603A, for listings. 24 hrs.

ČESKOSLOVENSKÁ SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ odbočka Chicago

vás zve na

kulturní večírek

v pátek 20. března 1987,
Mid-America Federal Savings
5900 West Cermak Road
Cicero, IL

6:30 - Schůze odbočky

7:00 P. M.

**DR. JAROSLAV SYCHRA
POČÍTAČE**

A UMĚLÁ INTELIGENCE

Dr. Eduard Dvořák, předseda
Z. P. Brandler, tajemník

7:00 P. M.

**Dr. Jaroslav Sychra
Počítače
a umělá intelligence**

Kupujte u obchodníků,
kteří u nás inzerují.

MAJETKY NA PRODEJ

MICKI SPIGL

Miki Spigl Cermak Road Realty

6226 záp. Čermák
Berwyn, Ill.
484-4800

V r. 1987 je velmi dobré koupit majetek. Interest Rate jsou velmi nízké. Tím pádem je také dobré prodat. Pro poradu a zdarma ohodnocení Vašeho majetku volejte MIKI.

HŘBITOVNÍ LOTY

Prodám 2 loty na Českém národním hřbitově, sekce 21 - levně za \$450.00. Volejte během dne 953-1600, nebo večer, sobota a neděle 865-8686.

CZECHOSLOVAK RADIO HOUR NEW YORK

WNYM

1330 KC AM

Tuesday and Wednesday
7 P. M.

MAIL ADDRESS:

JAN PETLICKA, DIRECTOR-ANNOUNCER

37-20 61ST STREET

JACKSON HEIGHTS, N. Y. 11372

TELEPHONE (212) 426-1079 (24 HOUR SERVICE)

BERWYN NATIONAL BANK

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMAK ROAD
BERWYN
Telefon: ST 8-4700

Pondělí úterý čtvrtek 9 ráno
do 3 odpo. Ve středu zavřeno.
Pátek 9 ráno do 3 večer.
Sobota 9 ráno do 1 odpoledne.

Depeše na přání Jindry - Tuto dokumentární knížku je možno objednat na adrese: S. Berton, 38 Abingdon Road, Roseville, NSW, 2069, Australia. Cena leteckou poštou \$10.

Free: "Hot Tips" on obtaining financial aid

Chicago - Students who are serious about obtaining college or graduate school financial aid should check into the free "Hot Tips" pamphlet offered to the public by Great Potentials Resource Center. For five years, this Chicago-based financial aid information center has studied problems associated with obtaining financial aid which range from trying to determine WHY \$135 million in aid goes unused each year to circumventing the difficulties caused by the absence of a national central clearinghouse for financial aid to keep students informed about private scholarships, grants, loans and awards offered each year throughout the U.S.

A major obstacle to students obtaining financial aid is the fact that there are thousands of annual scholarships available which are not generally publicized. These are offered by youth groups, churches, labor unions, companies, foundations, professional associations, community service organizations and philanthropists, to name a few.

Most of these private scholarships have unique "qualifiers", such as the student's ancestry, religion, place of birth, ethnic heritage, parent's employment, hobbies, skills, etc. There are awards for golf caddies, newspaper carriers, fast-food chain workers and handicapped students. There's money for children of widows, divorced parents, farmers, cab drivers and veterans. If you're left-handed, a descendant of a Confederate soldier, protestant, American Indian, a woman over 40 years of age, or a person named Anderson, there are scholarships available to you. These reflect only a small sample of the groups of people who can qualify for private aid. Few of these scholarships are based upon financial need or even academic ability, which demonstrates the fallacy of the popular idea that only needy or honor students can receive scholarships.

The "Hot Tips" pamphlet presents important "Do's and Don'ts" designed to guide both inexperienced high school students and well-seasoned graduate students toward successfully obtaining financial aid. To obtain the pamphlet, call toll-free 1-800-USA-1221 EXT. 6101 (It's important to specify Ext. 6101) or write to: GPRC HOT TIPS, 2529 North Richmond Street, Chicago, IL 60647, specifying if you need undergraduate or graduate school aid information.

Sparta ABA Club House

pod novým vedením pořádá
dne 13. - 14. března 1987

TANEČNÍ ZÁBAVU

Začátek v 9 hod.

K tanci a poslechu vám bude
vyhrávat skupina "Shot Gun"

Vstup volný

5700 West Cermak Rd.
Phone 780-1590.

Americký Červený kříž

hledá tyto osoby, které jsou
postrádané panem Václavem Vlč-
kem, příbuzným v Evropě:

Louis F. Divina, Louis Divina,
Agnes Halac, Vaclav Linduska,
Josef Tyrpekl.

Kdokoliv by něco věděl o
těchto osobách, kontaktujte: For-
eign Inquiry Service Department
of the American Red Cross, 43
East Ohio Street, Chicago, IL
60611-2791, telefon 440-2115.

Mail order

Novinka

Přímý import z Československa. Chodská keramika a ručně malovaná velikonoční kraslice (také husí). Pro katalog s ceníkem napište na adresu:

J. Kettner Enterprises
27 W. 209 Chartwell Dr.
Winfield, IL 60190

(312) 484-1118

marina's BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new
salon - formerly at
26th St. & Hamlin,

now at

6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

„Beneš (...) pravděpodobně předvídal lépe (než západní diplomaté), jak velkou roli bude hrát Rusko ve střední Evropě. (...) Od r. 1944 mělo být celkem jasno všem, že nebude možno žít ve střední Evropě a tvářit se, jako by Rusko neexistovalo...“

Ferdinand Peroutka r. 1949

Je neuvěřitelné, kolik falešných informací z nedávné historie se objeví v tisku a pak se donekonečna přetiskují, až se nakonec stanou přijatými historickými fakty... Tak nějak píše na okraj stohu knih o II. světové válce britský historik David C. Martin. A má na mysli například tvrzení o tom, že F. D. Roosevelt byl informován o japonském plánu bombardovat Pearl Harbor a informaci zatajil - aby prý dostal USA do války v Evropě. Rada nových knih toto tvrzení vyvrací. Nebo tvrzení, že Churchill věděl předem o plánu Luftwaffe bombardovat Coventry a neučinil v této věci nic, aby prý neprozradil Němcům britskou tajnou odposlouchávací službu „Ultra Secret“, která nedaleko Londýna zachycovala všechny německé depeše kódované na německých strojích „Enigma“. I tento případ britští historikové už objasnili. Nebo soustavné tvrzení na obou stranách Železné opony, že Evropa byla v Jaltě rozdělena mezi Západ a Východ. Tato legenda se stále omílá, i když sám prezident Reagan v r. 1985 prohlásil, že USA nikdy a nikde na rozdělání Evropy nepřistoupily.

Naše národní minulost má podobný problém v souvislosti s otázkou: Byl prezident Beneš vinen? Jde ovšem o tvrzení, že dr. Beneš zavinil zafazování Československa do sovětské sféry a pak komunikaci země. O podíl prezidentů Beneše na Únoru 1948 se vedou polemiky nejméně od r. 1949, kdy Ferdinand Peroutka vydal v Paříži svou brožuru „Byl Edvard Beneš vinen?“ Polemiky vyvrcholily, když nedávno vyšly v Torontě paměti ministra Prokopa Drtiny. A polemiky zřejmě budou dále pokračovat.

Jinou otázkou ovšem je, zda Beneš vydal Československo Stalinovi vědomě a zda, jak tvrdí prof. Ivan Sviták z Kalifornie, prezident Beneš znemožnil americkou pomoc Čes-

koslovensku a svým odjezdem z Londýna do Moskvy znemožnil osvobození Prahy americkou armádou. To je ovšem nové a velmi vážné obvinění, které nelze ignorovat. Prof. Sviták podotýká, že prý ani nejsvědomitější archívni badatel nenajde dokumenty, které by svědčily o opaku. Tvrdím, že najde.

Tvrzení prof. Svitáka uveřejnily „Kanadské listy“ z 15. září 1986 v článku „Eisenhowerova osudná chyba?“. Článek je provázen poukazem na to, že jde o přetisk z mnichovské „Národní politiky“. Avšak v loňských číslech „NP“ článek nebyl. (Byl uveřejněn v květnu r. 1985.) Závěr článku je: Prezident Beneš a jeho exilová vláda dělala od r. 1941 v Londýně všechno možné, aby v rozhodující situaci na konci války znemožnila americkou pomoc... Prezident Beneš znemožnil osvobození Prahy americkou armádou, když odjel demonstrativně z Londýna do Moskvy (...) a neutralizoval svou vlastní armádu, která mohla být nasazena v závěrečných bojích...

Své argumenty proti dr. Benešovi, „stranám Národní fronty“ a „benešovskému tisku“ buduje prof. Sviták na mapce, kterou uveřejnil americký týdeník „Newsweek“ (tedy ne „Time“, jak autor píše) 10. dubna 1944. Na mapce, kterou nakreslil v redakci De Moreland (nejde tedy o oficiální dokument), jsou zakresleny iluzorní hranice okupačních zón Německa s tímto vysvětlením: „Jednoho krásného dne spojení, jak doufají, budou okupovat Německo podél těchto linií.“ Linie mezi sovětskou a britsko-americkou okupační zónou probíhá na mapce severojižně na východ od Berlína podél řeky Odry a po moravsko-slovenských hranicích směrem k Vídni. Prof. Sviták pak klade tuto otázku: „Kdybychom měli uvažovat o alternativách, prohraných nikoli Eisenhowerem, ale Benešem před čtyřiceti lety, pak si položíme otázku, jak by vypadalo Československo

vstání. Tato poznámka vysvětluje, že dr. Beneš byl buď mylně informován nebo si nesprávně vyložil pojmy „válečné operace“ a „vojenské operační zóny“. V Teheránu se ve skutečnosti rozhodlo jen o tom, že na jaře r. 1944 bude otevřena v západní Evropě druhá fronta. To znamenalo, že Američané a Britové budou postupovat do Německa ze západu (tedy ne z jihu, přes Balkán, jak doporučoval Churchill) a Rudá armáda o všem z východu. To by mohly být v širším výkladu ony Benešovy „válečné zóny“. O vojenských operačních zónách podél front se jednalo (jak píše šéf vojenské mise USA v Moskvě, gen. John R. Deane v knize z r. 1947 „The Strange Alliance“) celou válku v Moskvě, ale k dohodě se nikdy nedospělo. Šlo o to, do jaké hloubky od fronty v německém území má mít postupující spojencův operační zónu. Tato otázka se týkala zejména letů amerických a britských letadel směrem k východní frontě. Stalin trval na pásmu asi 500 km za frontou, avšak západní spojenci nemínili na takový taktický nesmysl přistoupit a činili rozhodnutí případ od případu podle své úvahy a terénu. V případě Slovenského národního povstání, Varšavského a Pražského povstání museli sovětskou „okupační zónu“ respektovat, protože Rudá armáda byla už poměrně blízko.

O okupačních zónách se v Teheránu přímo nejednalo. Bylo jen rozhodnuto zřídit Evropskou poradní komisi, která pak o rozdělení Německa jednala v Londýně až do září r. 1944. Závěrečný protokol byl podepsán 12. září 1944. Konečný plán okupace, jak byl schválen v Jaltě, a jak byl realizován, schválili Britové, k nimž se ihned připojila sovětská delegace a pak - po dohodě s FDR - i americká. Na jaře r. 1944 bylo rozdělení Německa v EAC v hlavních rysech už dohodnuto. Celý vývoj myšlenky okupačních pásem popisuje podrobně Tony Sharp ve své knize z r. 1975 „The Wartime Alliance and the Zonal Division of Germany“. Nikde v knize se nenajde nic, co by odpovídalo mapce časopisu „Newsweek“. V knize je však otištěn tzv. „Iowa Plan“ z 19. listopadu 1943. Jde o původní myšlenku prezidenta Roosevelta, načrtnutou na válečné lodi „Iowa“, na které jel FDR na Teheránskou konferenci. Rooseveltova hranice mezi sovětskou a britsko-americkou okupační zónou probíhá od Pomořanska přes Berlín až k Chebskému výběžku; avšak jen na německé straně hranic. Vedle této linie je na mapce nakreslena na západ od Berlína jiná čára, kterou doporučovali američtí a britští vojensští velitelé (ČCS) a která odpovídá téměř konečné demarkační čáře schválené v Jaltě. Rooseveltovi šlo především o Berlín a pak o to, aby Američané okupovali po moři přístupnější severozápadní Německo a Britové jižní Německo.

Podobně i jiná tvrzení prof. Svitáka se rozcházejí s historickými fakty. Proč prý nebyla v operačním prostoru gen. Pattona nasazena na žádost Benešovy vlády čs. brigáda? Odpověď: až do prvních květnových dnů gen. Patton postupoval na rozkaz gen. Eisenhowera na bavorské straně Šumavy směrem do Alp a do Rakouska, aby tam „zlikvidoval Alpskou pevnost nacistů“. Když III. armáda žádnou Alpskou pevnost nenašla, dostala rozkaz, aby se otočila a pokračovala v severovýchodním postupu přes čs. hranice.

Na jednání o čs. brigádě bylo počátkem května r. 1945 pozdě, ačkoliv zástupci čs. vlády v Londýně se o to předtím pokoušeli. Čs. vláda měla jen možnost poslat do Plzně k tamnímu americkému Sboru III. armády dva spojovací důstojníky. Kromě toho se celkem málo ví o tom, že čs. brigáda nebyla nikdy po invazi nasazena do větších bojů na frontě. Válku skončila statickým obléháním Němců u Dunquerquu. Před lety někdo z našich zahraničních vojáků tvrdil, že se britští velitelé zdráhali nasadit čs. brigádu do otevřeného boje, protože neměla prakticky žádné zálohy, ze kterých by nahradila své ztráty na frontě a protože prý byli přesvěd-

čení, že bude důležitější, aby se brigáda vrátila domů v plné síle a byla zárodkem nové čs. armády. (Pramen tohoto tvrzení jsem zatím nenašel.)

Prof. Sviták píše sarkasticky, že prý londýnští zástupci čs. vlády jednali se zástupci velitelství gen. Eisenhowera jen tak na oko o smlouvě o správě osvobozeného čs. území. Čs. zástupci, jak tvrdí pamětníci, jednali o věci vážné: Poukazovali na podobnou čs.-sovětskou smlouvu, avšak byli odbytí tvrzením, že západní spojenci nepočítají s tím, že postoupí až na čs. území. Ostatně známý strategický plán gen. Eisenhowera z konce března 1945 toto stanovisko generálů v SHAEF potvrzuje.

Nepochybně o tom, že se prezident Beneš jako státník a politik dopustil chyb. Například podobně jako FDR a Churchill bláhově věřil, že je rozdíl mezi Stalinem jako vedoucím sovětským státníkem a Stalinem jako marx-leninistou. Ale obviňovat jej, že záměrně naléhal na Američany, aby osvobodili půl Československa, a že odjel do Moskvy, aby Eisenhower nemohl do Prahy, je absurdní. Prezident Beneš niohl Washingtonu a Londýnu vysvětlit své názory (což také činil a mnozí západní historici oceňují jeho logiku a předvídatost), ale klásl Američanům požadavky a znemožňoval Eisenhowerovi jeho vojenské plány samozřejmě nemohl, i kdyby chtěl. Podle dohod z Jalty gen. Eisenhower jako vrchní velitel v poli nemusel respektovat žádné státní hranice, nemusel se radit o svém postupu se žádnou exilovou vládou a o své závěrečné strategii z konce března 1945 jen informoval Washington, Londýn a Moskvu. Pokud jde o stanovení styčné čáry s Rudou armádou, měl pravomoc jednat přímo se Stalinem jako sovětským vrchním velitelem.

Pokud jde o poválečný osud východní Evropy, existovaly asi tak do r. 1943 dvě možnosti: buď ji osvobodí, a budou v ní mít vliv, západní spojenci anebo Sověti. V r. 1944 bylo už celkem jasné, že Rudá armáda postoupí do střední Evropy a v této situaci existovaly pro státy východní Evropy tři alternativy: jugoslávská, polská a Benešova. V Jugoslávii Churchill vsadil na Tita a četníky gen. Mohaloviče vydal na pospas německým a komunistickým vlkům. Polská alternativa ignorování Moskvy polským exilem v Londýně skončila stejným způsobem (Benešovské řešení s Mikolajczykem přišlo pozdě). Benešova cesta do Československa z Londýna přes Moskvu umožnila naopak krátkou existenci (omezené) demokracie, která poskytla

Pokrač. na str. 8

„Spojenci doufají, že jednoho krásného dne okupují Německo podle těchto čar“

dnes, kdyby se na čs. žádost stala americká mapa demarkační linií mezi armádami Západu a Východu...

Odpověď na tuto otázku není těžká: V dubnu r. 1944 Američané ještě nevěděli ani to, jak dopadne invaze do Francie. Myslí prof. Sviták vážně, že by americká vláda a

VOJTĚCH N. DUBEN

američtí generálové brali na takovou čs. žádost nějaký ohled při svém plánování vojenské strategie v Evropě? Ostatně v úvodu svého článku prof. Sviták sám poráží svůj argument o možnosti čs. žádosti na hlavu, když tvrdí, že demarkační linie a zóny vlivu byly pro Američany „zřetelně otázkami třetího řádu“ a že „válečným cílem Spojených států bylo porazit vojensky nacistické Německo“ a ne „osvobodit střední Evropu.“

Polská vláda v exilu něco podobného (záruku starých východních hranic z r. 1939) žádala pro Polsko ve Washingtonu i v Londýně, a jak Churchill, tak Roosevelt její žádost odmítli jako nerealistickou. Oba naopak Mikolajczykově doporučili (Churchill dopovázel své tvrzení hrozbou, že se Západ Poláků v exilu zřekne - což se nakonec stalo) Benešovu alternativu. Dr. Beneš byl o tom dobře informován.

Důležitější však v celém argumentu prof. Svitáka je fakt, že mapka, kterou Newsweek

uveřejnil v dubnu r. 1944, je novinářská kachna. Připojený, nikým nepodepsaný článek (který mapku doprovází a který prof. Sviták opomíjí) naznačuje, že jde o informace z druhé ruky, otištěné původně v londýnském listě „Observer“. V článku se tvrdí, že věc byla prý dohodnuta v Teheránu a že se o podrobnostech jednalo v Evropské poradní komisi (EAC). V článku se dále píše o tom, jak si prý Spojenci, podle listu „Observer“, rozdělí Německo: demarkační linie mezi Sověty a Západem bude prý na Odře; o Rakousku se prý ještě nerozhodlo... O Československu není v článku ani zmínka.

Britský a americký tisk byl tehdy zaplaven podobnými dohady: o plánované invazi, o možnosti separátního míru Moskvy a Berlína atd. Ostatně prezident Beneš, který počátkem roku 1944, jak o tom svědčí Churchill, věřil, že se Hitlerovo Německo zhroutí asi v polovině téhož roku, měl v druhé polovině r. 1944 o věci okupačních a operačních zón také určité, ale nepřesné informace. Ve svých „Pamětech“ píše na str. 375: „Na Teheránské konferenci... „bylo rozhodnuto o rozdělení válečných zón v Německu a ve střední Evropě mezi Západem a Východem. Polsko, Československo, Rumunsko, Maďarsko a Jugoslávie byly vsunuty do zón sovětské. Nám to tehdy neoznámili...“ Dr. Beneš dodává, že se čs. vláda v exilu o tom dověděla nepřímo za Slovenského národního po-

DO ČESKOSLOVENSKA 1987

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga, New Yorku a nebo z dalších míst USA. - 14. a 28. května, 11. a 25. června, 9. a 23. července, 6. a 20. srpna, 3. a 17. září.

Každý zájezd je na 16, 23 a nebo na 30 dní pobytu a může být prodloužen až na 90 dní.

Ceny letenek do Prahy a Bratislavy do konce dubna, z Chicaga 624 dol., do konce května 728 dol. a pak do 15. září 868 dol. Z New Yorku do konce května 618 dol. a pak 758 dol. Velmi výhodné ceny do Vídně - 649 až 729 dol.

V zimě za sluncem a příjemnou pohodou. Zájezdy na Floridu, na Havajské ostrovy, do Mexika, na Bahamy, Jamajku, Arubu a jiné Karibské ostrovy za velmi výhodné ceny.

Vyřizujeme rychle a spolehlivě návštěvy vašich příbuzných z Československa.

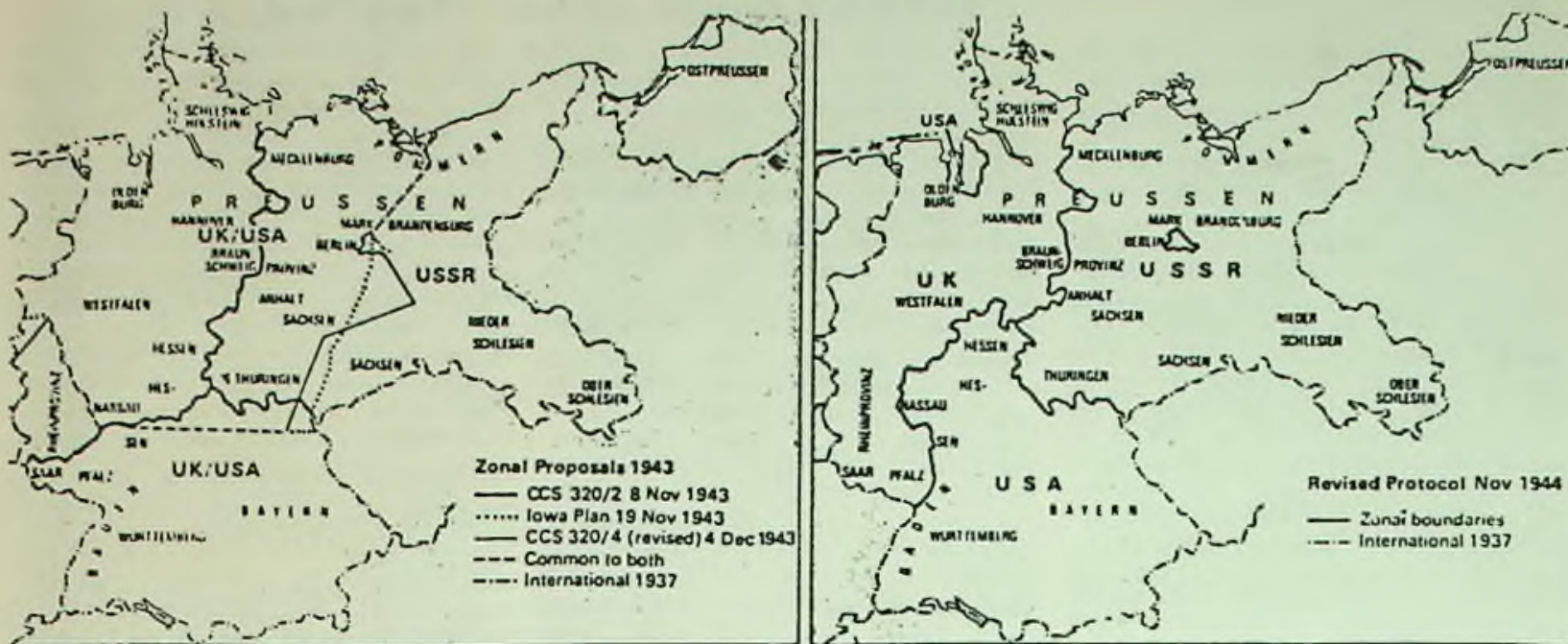
Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Čermák Road, Berwyn, IL 60402

Tel.: 312-749-1333 nebo 242-1512

Kdo je vinen? Američané, Sověti či dr. Beneš?

čs. lidu možnost volby mezi demokracií a stalinismem. Konečný výsledek zavinil (spíše než „malý člověk Beneš“) „malý český člověk“, který hlasoval pro Velkého Stalina buď svou přímou podporou KSČ nebo nepřímou podporou komunismu prostřednictvím Fierlingerů, Laušmanů, Neumanů. Plojharů atd. Práčka ze Svazu české mládeže a kolaboranti z NOÚZU a ROHu a z jiných tzv. jednotných zájmových organizací patří také do této kategorie Quislingů. Téměř polovina českého národa se rozhodla pro stalinický „socialismus“, a to komunistům pomohlo, aby vyhráli Únor víceméně, jak tvrdili, „parlamentní cestou“. „Benešovský tisk“ nešířil, jak tvrdí prof. Sviták, legendy o dr. Benešovi jako Osvoboditeli (Prezident Osvoboditel byl přece TGM), ale psal o tom, že dr. Beneš se zasloužil v exilu o mezinárodní právní prosazení myšlenky čs. státní konti-

nuitu, zejména ve Washingtonu a v Londýně v letech 1939-41. Jinak byl plně zaměstnán odhalováním případů rudého gestapismu, komunistických taktik s Národní frontou a ostatními tzv. jednotnými organizacemi, komunistické a sovětské propagandy (dr. Drábek v „Dnešku“ z r. 1947: „Propaganda, která zabíjí“ - o otázce osvobození Prahy) atp. Při tom „nebenešovský“ tisk (a to nejen komunistický) napadal „benešovské“ noviny, že prý slouží americkým kapitalistům, rozbíjejí národní jednotu, jednotné zájmové organizace, podkopávají úsilí o pokrok, lidovou demokracii a socialismus, a pomlouvají slovanské sovětské bratry.

Někteří historici jsou přesvědčeni, že dr. Beneš svými dvěma cestami do Moskvy za války získal pro čs. lid nejen čas, aby mohl rozhodnout celkem demokraticky o své budoucnosti, ale i realistickou možnost zůstat

„mostem mezi Západem a Východem“. Kdyby ke krizi v únoru 1948 nedošlo před rozchodem maršála Tita se Stalinem, budoucnost Československa se asi mohla vyvinout jinak.

Nepochybuji o tom, že otázka „Kdo je vinen?“ zůstane s námi i v dalších generacích. Avšak jeden příslušník první poválečné generace, David Eisenhower, přišel ve své knize o svém slavném dědečkovi s touto odpovědí: „Nekonečná debata o tom, co mohli Spojenci udělat jinak, aby fasismu znemožnili obsazení východní Evropy, ve skutečnosti zatlačuje do pozadí důležitější otázku: Co mohli Spojenci udělat jinak, aby zastavili Němce v jejich rozpínavosti dříve a tím zabránili mizérii, kterou Německo zaplavilo Evropu - jak jinak by se historie mohla vyvinout, kdyby se Evropa a Amerika postavily v třicátých letech proti první hrozbě fašismu, který pak, na rozdíl od komunismu, zaplavil většinu západní Evropy a její zbytek paralyzoval. Na začátku II. světové války se komunismus omezoval jen na Sovětský svaz a neměl žádné vyhlídky na to, že by se mohl uplatnit jinde bez použití vojenské síly... Člověk může (dnes) jen spekulovat, avšak (po válce) se našli lidé, kteří byli přesvědčeni, že kdyby se Evropa rozhodla čelit hrozbě fašismu a kdyby se Spojené státy včas postavily za Evropu, nedošlo by k Mnichovu ani k válce s cílem zbavit se Hitlera a obnovit sebedůvěru demokracii; a Sověti by neokupovali ani Varšavu, ani Berlín a Prahu...“

Ovšem D. Eisenhower nezkoumá, proč evropští demokraté nebyli schopni postavit včas jednotnou frontu proti Hitlerovi a fašismu: kromě jiného byli mezi nimi chytřáci, kteří s fašismem flirtovali, případně svou nerozhodnost omlouvali tvrzením: „Lepší Hitler než Stalin!“ Takoví byli i u nás. A když se pak na vlastní kůži přesvědčili o tom, že Hitler nebyl o nic lepší než Stalin, svalili veškerou vinu také na dr. Beneše.

Poznámka: Pro zájemce o podrobnosti, nadhozené v tomto článku, uvádíme několik pramenů: O problému Jalty a dělení Evropy napsal několik pozoruhodných studií Ivan Pálfi. Jedna z nich je v „Listech“ z dubna 1985. - O tom, jak se oceňovala Benešova prozíravost za války a o tom, že Beneš nebyl za války „protištěkem“ či „malým člověkem“ píše také v „Listech“ z prosince 1985 Luboš Kohout. - O benešovské alternativě pro Polsko a jiných zmínkách od dr. Benešovi lze se dočíst v nových britských knihách: Martin Gilbert: *Winston Churchill* z r. 1986; John Colville: *The Fringes of Power* z r. 1985; - o kolaboraci českých dělníků a NOÚZU (jeho vedoucí pak přešli do ROHu) s Heydrichem píše G. Deschner v německé knize *Reinhard Heydrich* z r. 1977. - Nejnovější střížlivé dílo o problematice Eisenhowerovy strategie, pokud jde o Berlín a Prahu, je *Eisenhower at War: 1943-1945*. Vyšlo loni v USA z pera Davida Eisenhowera. - Dohady o Alpěské pevnosti, které ovlivnily Eisenhowerovu strategii v oblasti Bavorska a Čech, vysvětluje Rodney G. Minott v knize z roku 1964: *The Fortress That Never Was*. - Dr. Beneš vysvětluje své pohyby k jednání s Moskvou a svou tezi o inostu mezi Západem a Východem ve svých *Pamětech* z r. 1947. - *Benešovy moskevské cesty* jsou titulem i námětem studie prof. Eduarda Táborského, která byla uveřejněna ve „Svědectví“, číslo 3-4 z r. 1957. Prof. Táborský napsal r. 1981 v USA také studii v angličtině *President Edward Beneš - Between East and West 1938-48*.

Bohdan Suk

Tiché údolí

Tůně třpytivých vod
v zamlklém údolí,
pastviny rozlehlé,
vysoké topoly.

Stráně a písčiny,
pole a květiny,
studánky s pramenky,
potůček bublavý
s oblémi kaménky.

Stromečky, křoviny,
vrboví, lučiny,
prohlubně, nánosy,
močály, rákosí. . .

Soumrak když padává
v tiché to údolí,
zvláštní klid
znavenou mysl vždy zahojí.

Večerních zvonů hlas
slabě v něm doznívá -
V tu dobu On,
Veliký Neznámý,
údolím kráčívá.

Mateřská řeč

Vlastimil Jaroslavský

V srdci mém-mír a láska přebývá
jiskra naděje se skrývá
o Svobodě vlasti často se mi
snívá.

Vůkol-neslyším vlídného slova
jenom slova nečesaná!
kam jen poděla se slova
vyjimečná-navoněná-krásná?

Kde parkem jsem se procházel
dnes-jak kolem hrobů šel.
Tam kde jasmín sladce voněl
více už nevoní
jak by hanbou se tu styděl.

Řeč má česká
kterou učila mě má matička
krásná vždycky byla
jako růže sněhobílá
jež přes noc vykvetla.

Rudá růže čarokrásná
z krve lásky jsi vyrostla
královnou všech květín býváš
symbolem zůstáváš
řeči čisté-mateřské nám
básníky všem generacím
zachovaná!..

PERZEKUCE

Nejnovější obětí zvůle Státní bezpečnosti se právě stal 27letý Petr Pospíchal z Brna, aktivní signatář Charty 77, člen Výboru pro obranu nespravedlivě stíhaných, katolický aktivista. Výbor pro obranu nespravedlivě stíhaných oznamuje, že Petr Pospíchal byl 22. ledna zadržen a vzat do vazby, původně s obviněním z přípravy k trestnému činu pobuřování, ale vyšetřovatel StB, kapitán dr. Jan Dominěk, obvinil Pospíchala z podvracení republiky, na což je trest od tří do deseti let s případným následným třiletým ochranným dohledem.

Pospíchal je obviněn, že nejméně od poloviny roku 1985 soustřeďoval písemné materiály zahraničního původu (od Solidarity v Polsku) i domácí, na jejichž tvorbě se rovněž podílel. S obsahem materiálů prý seznamoval okruh mládeže v Brně a částečně i v Jihomoravském kraji. Navazoval prý styky s čs. emigranty kolem časopisu *Svědectví* v Paříži a byl ve styku s Ivanem Medkem ve Vídni.

Pospíchalova adresa do vězení je: Petr Pospíchal, Poštovní úřad 1, poštovní schránka 3760129 Brno-Bohunice.

Petr Pospíchal náleží k čs. občanům, kteří za svůj nezávislý postoj byli a jsou nejvíce perzekvováni a pronásledováni. Už jako mladistvý byl v roce 1978 odsouzen k jedenácti měsíčnímu vězení za vydávání nezávislé literatury a šíření hudebních nahrávek. V základní vojenské službě byl odsouzen za pobuřování. Po návratu z vojny byl dlouhá léta různě provokován pracovníky StB. Dvakrát byl unesen, jednou byl předstíraný záměr zastřelit ho poblíž hranic, jako by na útěku.

Loni v prosinci a letos v lednu, poté, co byl zadržen, vnikli pracovníci StB nezákonně do jeho bytu a provedli tam prohlídku. Pospíchal byl často krátkodobě zadržován, vyslýchán a sledován. Brněnské Státní bezpečnosti byla jeho aktivita trnem v oku, zejména proto, že byl oblíben u brněnské mládeže.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

pokládá případ Petra Pospíchala za mimořádný, vyžadující mimořádných prostředků. „Obrácíme se na všechny lidi dobré vůle,“ píše Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, „na humanitární společenské a náboženské organizace, na církve, odbory a demokratické společenské organizace, na sdělovací prostředky a kruhy různých států světa, které sledují dodržování mezinárodních závazků v oblasti lidských práv, obrácíme se na přátele v polské Solidaritě, v Maďarsku, v NDR, v Sovětském svazu a na celý československý demokratický exil, v neposlední řadě na Amnesty International, na sesterské sekce našeho Výboru v Mezinárodní federaci pro lidská práva, aby Petru Pospíchalovi pomohly.“

Je nebezpečí z prodlení. StB vede útok proti Pospíchalovi s mimořádnou silou a rychlostí. Podle nepotvrzených zpráv má být Pospíchal již v těchto dnech seznámen s výsledky vyšetřování, aby ještě v únoru mohl dojít k procesu, aby byl souzen dřív, než bude možno zorganizovat akce solidarity s ním. Tento útok proti aktivnímu chartistovi, proti členu Výboru pro obranu nespravedlivě stíhaných a proti mladému katolíku je útokem proti Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a proti Chartě 77 a nedá se vyloučit, že je pouze přípravou k rozsáhlejší represálii proti lidem, angažujícím se v nezávislých aktivitách.

Výbor pro ochranu nespravedlivě stíhaných upozorňuje, že loni došlo v Československu k prudkému zvýšení soudních postihů proti představitelům nezávislé kultury a obhájčům lidských práv. Závěrem se v prohlášení Výboru pro obranu nespravedlivě stíhaných z 8. února uvádí: „Pomozte Petru Pospíchalovi, pomozte našemu Výboru a Chartě 77. Pomůžete věci svobody, lidských práv a mezinárodního dorozumění.“

Komentář? V Sovětském svazu z vězení propouštějí, v Československu do vězení posílají.

NAVŠTIVTE

Plaza Restaurant

Zde si pochutnáte jak na českých, tak i amerických jídlech. Nabízíme vám importovaná vína a piva a z našeho baru coctaily všeho druhu.

Otevřeno každý den od 11 hod. dop. do 8 hod. večer.

Možnost pronajímání místností pro soukromé účely. Podáváme jídla do soukromých domácností. -Jídla přes ulici.

7016 W. CERMAK RD., BERWYN, IL.

Tel. 795-6555

ZDENEK KRESL

majitel

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti.

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 656-3000 Member FDIC